

Mircea PLATON

CINE NE SCRIE ISTORIA ?

PREMIUL „LUCIAN BLAGA” AL ACADEMIEI ROMÂNE

ediția a II-a

TIMPUL

Cine ne scrie istoria?

Mircea Platon

CINE NE SCRIE ISTORIA?

❧ PREMIUL „LUCIAN BLAGA” AL ACADEMIEI ROMÂNE (2009) ❧

Pe coperta 1: foto Mircea Platon
coperta și prepint: doina liliana buciuleac

ISBN 978-973-612-395-5

© **Mircea Platon și Editura TIMPUL** 2010

<http://editura-timpul.go.ro>

Mircea Platon

CINE NE SCRIE ISTORIA?

Ediția a II-a

Motto:

„Când radicalii strigă că victoria e, fără îndoială, a lor,
conservatorii de bun-simț le trag un pumn în nas.”

(Sir Hugh Trevor-Roper)

TIMPUL

Iași – 2010

Cuvânt înainte

Trăim într-o lume care prețuiește experimentul mai mult decât experiența. Tradiția e uzurpată în numele laboratorului științific sau social. Anarhismul intelectual, pretinzând că ne eliberează, nu face decât să ne înrobească și mai tare sistemului actual. Odată ce distrugi toate valorile, nu mai rămâne nimic stabil, nici o realitate în numele căreia să te revolți, nici o idee pe baza căreia să rezști. Distrugând valorile, ideologii stângii nu fac decât să ne livreze manipulării mediatice și instituționale căreia aparent vor să îi pună capăt. Mai mult decât de idei noi, avem nevoie de caractere, de oameni capabili să urce, spre lumină, poteca ideilor vechi pentru că perene. Să vorbim, dacă trebuie, să scriem, dacă trebuie, să tăcem, dacă trebuie. Dar să nu uităm. Studiile și eseurile acestei cărți sunt o invitație la rezistență și luciditate. Uneori mă gândesc că și eu și adversarii mei de stânga din România laudăm ceea ce ne lipsește: eu, credința vechilor răsăriteni, ei, erudiția occidentalilor moderni. Până la o adevărată restaurare a ființei noastre ciobite de stângiști vechi și noi, ofer aici câteva puncte de sprijin pentru o atitudine onestă. Dedic această carte memoriei lui Mihai Ursachi și Eugen Andoni.

PRINCIPII

Cine ne scrie istoria?

Motto: „Luptăm pentru viețile unor tineri inocenți debusolați de amăgitori diabolici care pretind că le pot oferi forme de gândire mai înalte și adevăruri și intuiții mai profunde – de fapt, echivalentul intelectual al heroinei.” (Sir Geoffrey Elton)

Cartea *Ce e istoria? (What is History?)* (1961) a lui Edward Hallett Carr (1892-1982) s-a vândut până acum în aproape 300.000 de exemplare. E abecedarul tuturor studenților americani la Istorie. Că la vremea ei a fost temeinic refutată de Sir Geoffrey Elton (1921-1994) în *The Practice of History* (1967) nu mai contează. Cărțulia lui Carr se găsește în toate librăriile, pentru cea a lui Elton trebuie să colinzi anticariatele. Carr a fost un intelectual de stânga versat în scrisul propagandistic, Elton a fost un universitar riguros, o autoritate în domeniul istoriei politice a Angliei Tudorilor. Elton a revenit asupra istoriografiei în *Political History: Principles and Practice* (1970), în *Which Road to the Past* (1983), și în una dintre ultimele sale cărți, *Return to Essentials: some Reflections on the Present State of Historical Study* (1991), dar în final nu s-a putut opune decât cu puterea exemplului valului postmodernist.

Efectele acestui val se resimt și în istoriografia românească, aflată în febra unei „demitizări” care ar fi folositoare dacă nu ar fi efectuată în numele agnosticismului. Istoricii occidentali atacă empirismul și narativismul istoric în numele relativismului postmodern. Istoricii români atacă narativismul comunist, mincinos, tot de pe poziții post-moderne. Încântați de curățenia pe care o fac, nu observă că pesticidul pe care îl întrebuințează,